

NOVIOCACTUM

**Digitale nieuwsbrief van de afdeling Nijmegen van
Succulenta**

Jaargang 9 nummer 8, augustus 2024

Convolvulus platensis uit de collectie van Johanna Jongekrijg, als klein plantje in 2013 van Riet van der Maessen gekregen.

Foto Ben Groen

Afdeling
Nijmegen

succūlenta

Koninklijke Nederlandse vereniging van liefhebbers
van cactussen en andere vetplanten

SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE AFDELING NIJMEGEN

Theo Heijnsdijk 0487 – 542704
voorzitter th.heijnsdijk@gmail.com

Johanna Jongekrijg 06-30426230
penningmeester johannajongekrijg@gmail.com

Riet Maessen 024 – 3440425
secretaris rietmaessen@xs4all.nl

REDACTIE NOVIOCACTUM

Ben Groen 06– 50996256
 legroen28@gmail.com

Contributie: € 20,- per jaar (huisgenootleden € 10,- per jaar)

Bankrekening NL12ABNA0805932216 t.n.v. J. Jongekrijg en/of

T. Heijnsdijk

Bijeenkomsten:

Wijkcentrum De Schakel, Archimedesstraat 9, 6533 MA Nijmegen

De 2de dinsdag in de maand behalve juni-augustus. Aanvang 19.30 precies.

Agenda

13 augustus kasbezoek Tonnie Jacobs, Heikampseweg 27, 6598 BR Heijen
10 september lezing Wiebe Bosma in de Schakel. Onderwerp nog onbekend.
8 oktober lezing Theo Rengelink in de Schakel. Onderwerp nog onbekend

Er is cactusvoeding te koop bij Johanna. S.v.p. van te voren bestellen via WhatsApp.

Peters Professional Combi-Sol 6-18-36 + 3 MgO en sporenelementen.

Toepassing: 1 gram per liter gietwater.

€ 1,00 per zakje van 200 gram

Redactioneel

Vakantie

In juli was het een paar dagen behoorlijk zonnig. Bijna tussen de buien door was het een periode warm en droog. Sommige van mijn planten hebben daar op gereageerd door gedeeltelijk zonnebrand te krijgen. Bruine vlekken op het blad, een paar zaailingen werden wit wat duidt op te hoge temperatuur en teveel zon. In plaats van rood te worden zoals onze huid, kunnen bladeren dan bruin, geel of wit worden. Verbleken door te hoge temperatuur is ook zichtbaar bij koraal, waarbij de algen in de koraalpoliepen afsterven. Ook zijn enkele planten weggevallen doordat ze te weinig water ter beschikking hadden en in de felle zon verdroogd zijn. Een beetje beter opletten bij de volgende periode van veel zon. Maar wat doe je nu als je bijvoorbeeld met vakantie bent?

Een vriend met kennis van zaken is ideaal, als deze in de buurt woont tenminste. Dit is niet altijd, of waarschijnlijker, geen optie. De niet te zake kundige collega, buurman, kennis, vriend of familielid inschakelen is de volgende mogelijkheid. Gaat niet altijd goed. Met enige schaamte denk ik terug aan de periode in Bennekom toen ik zowel de buurman als een vriend had ingeschakeld voor de planten. Nu hoefde de vriend alleen de collectieplanten te verzorgen die maar weinig water nodig hadden in de winter. Als extra had ik met labels aangegeven welke bak water moest hebben en welke niet. De buurman kon dan voor de overige exemplaren zorgen. Helaas hadden beide heren een ander idee over de watergift van de oranjerieplanten. De vriend gaat spaarzaam en de buurman was wat royaler. De buurman was met de vensterbank klaar, maar vond de oranjerieplanten in de kas nogal droog en gaf dus ook die regelmatig water. De vriend kwam en vond ze nat genoeg. Dus toen wij weer thuis waren van Lanzarote had de buurman bijna de hele collectie verzorgd en de vriend had er bijzonder weinig werk aan gehad. Een nooit meer herhaald experiment.

Aangezien wij in de winter langer op vakantie gaan dan 's zomers, zaten we afgelopen jaar met hetzelfde probleem. Onze oplossing bestond er uit door de collectie geen water te geven. De kamerplanten die wel water nodig hebben stonden in bakken. De niet vorstbestendige Sarraceniaplanten mogen niet uitdrogen maar hebben niet veel water nodig. Dus risico spreiden, de helft van de planten in gesloten doorzichtige plastic zakken in huis en de overige buiten laten. Resultaat, de planten buiten hebben het prima gedaan en de planten binnen zijn net niet doodgegaan. Het kan verkeren, (de wisselvalligheden van het leven) de lijfspreuk van de dichter Bredero (1585-1618), past hier.

Ben Groen

Van de voorpagina

Ipomoea platensis

Een plant die van oorsprong afkomstig is uit Brazilië, Uruguay, Paraguay en Argentinië. Behoort tot de windefamilie (Convolvulaceae) waartoe ook de inlandse akkerwinde en haagwinde behoren. De bataat of zoete aardappel is ook een Convolvulaceae. Akker- en haagwinde zijn mooie inlandse (on)kruiden die algemeen voorkomen in ruigten, op omgewerkte grond, akkers en tuinen. De bataat is een caudexplant, waarvan de wortelknol meer dan 50 cm groot kan worden. Groeit graag op goed gedraineerde vochtige grond. De klimmende stengels kunnen meer dan vier meter lang worden. Kan door stek of zaad vermeerderd worden.

Akkerwinde (*Convolvulus arvensis*) tussen het gras op de Maasdijk bij de Martinuskerk in Cuijk. Komt in een witte en roze-wit gestreepte variëteit voor.

bloem en vrucht zoete aardappel

De **zoete aardappel** of **bataat** (*Ipomoea batatas*) heeft een inulinehoudende caudex. Hij staat op de zevende plaats op de lijst van belangrijkste voedselgewassen in de wereld, en op de vijfde plaats in ontwikkelingslanden, na rijst, tarwe, maïs en cassave. De zoete aardappel wordt onder meer gebruikt in de Surinaamse keuken. In Polynesië heet hij *kumara*. In de Verenigde Staten staat hij traditioneel als *yam* op het menu voor Thanksgiving Day. De knollen worden geschild en gekookt en meestal met kruiden geserveerd als bijgerecht. In Canada zijn frites van zoete aardappel populair, de zogenaamde *sweet potato fries* (Wikipedia). **Let wel:** Yam is een ander knolgewas uit een andere familie (Dioscoreaceae).

Herinneringen aan Gerard Hendrickx

In februari 1991, in het allereerste nummer van de allereerste jaargang van ons afdelingsblad 'Het Aureool', staat als nieuw lid vermeld: Gerard Hendrickx uit Millingen aan de Rijn. Het was zonder meer een jaar van groei van onze afdeling want in de overige nummers van dat jaar werden nog 8 nieuwe leden vermeld.

Al snel werd duidelijk dat Gerard het kweken in zich had, want in de oktoberbijeenkomst van hetzelfde jaar 1991 werd hij met zijn zaaisel van *Bowiea volubilis* de winnaar in de jaarlijkse zaaiwedstrijd.

Ook in de latere jaren verbaasde Gerard ons met de resultaten die hij in de zaaiwedstrijd wist te behalen. De planten die hij meebracht waren vaak 2 keer zo groot als die van de anderen en toch waren ze in de juiste proporties en, voor zover van toepassing, fraai bedoord. Hoe hij dat voor elkaar kreeg is mij nooit duidelijk geworden. Op het gebied van planten kweken had Gerard een brede vaardigheid; ik herinner me bijvoorbeeld dat hij op een afdelingsavond zaden van *Rechsteineria* (*Sinningia*) *leucotricha* (ook uit de zaaiwedstrijd opgekweekt) uitdeelde. Zijn speciale belangstelling ging overigens uit naar succulente euphorbia's.

Gerard was een trouw bezoeker van de afdelingsbijeenkomsten en hij was er ook bijna altijd bij als wij op kasbezoek gingen, intern of extern. Hij was niet iemand die op de voorgrond trad, eerder aan de stille kant. Op bezoek bij kwekers viel mij op dat hij tamelijk kritisch was. Zijn aankopen waren zeer bescheiden en kwamen pas na wikken en wegen tot stand.

Als succesvol kweker had Gerard natuurlijk ook wel plantjes over en die verkocht hij dan op onze Nijmeegse cactusmarkt. In de jaren 2000 t/m 2012 en ook nog in 2016 was hij present met twee meter kraam. Of het veel ruimte opleverde in zijn kas betwijfel ik, want niettegenstaande zijn kritische aankoopgedrag nam hij ook altijd weer nieuwe aankopen mee naar huis.

We zijn twee keer bij Gerard en Truus op kasbezoek geweest. Dat was in juni 2003 en in juni 2017. In 2003 kon ik er vanwege mijn werk niet bij zijn. Van het bezoek in 2017 herinner ik me onder andere de prachtig bedoorde *Euphorbia stellata* en een schitterende *Hoodia gordonii*.

Zoals Jac en Ben al schreven in het julinummer van *Noviocactum* was Gerard een sympathiek mens en een prettig clublid, die zo lang het kon, aanwezig was bij onze bijeenkomsten.

Hij keek uit naar de clubavonden. Helaas ging het de laatste jaren steeds minder. Toen hij in januari van dit jaar na een val in het ziekenhuis belandde en daarna in Dekkerswald, bleek al snel dat een terugkeer naar huis niet te realiseren was. Eind maart kon Gerard naar zorgcentrum St Jan De Deo, in Millingen en dus dichtbij Truus, waar hij toch onverwacht op 27 juni overleed.

We wensen Truus, zoon Jan-Jaap met zijn vrouw Mascha, en kleinzoon Teun alle sterkte in deze moeilijke periode.

Theo Heijnsdijk

Gerard heeft zo zijn bedenkingen bij de geënte euphorbia's bij kwekerij Exotica (mei 2008).

Kritisch onderzoek van een plant bij kwekerij Exotica (mei 2008).

Gerard bij kwekerij Exotica tevreden met zijn uiteindelijke aankoop van één euphorbia (mei 2008).

Welke zal ik nemen (mei 2018 bij Kakteen Piltz)

Is deze wel goed? (mei 2018 bij Kakteen Piltz)

Gerard (midden) vol aandacht bij de uitleg over euphorbia's van Rikus van Veldhuizen (2010).

In 2020 ook nog 2 euphorbia'tjes gescoord bij Rikus .

Euphorbia stellata van Gerard bij het kasbezoek in 2017.

Hoodia gordonii bij hetzelfde kasbezoek.

Gerard, Jac, Theo en Ben tijdens het kasbezoek aan Ben in Bennekom in juli 2022.

Alle foto's in dit artikel afkomstig van
Theo Heijnsdijk

Kasbezoek Mireille Riesenbeck op 9 juli in Schaarsbergen

Aanwezige leden: Theo, Riet, Johanna, Ben, Tonnie, Lieda met zus, Mireille, Len

Mireille en Len wonen nogal een eindje weg en de weersomstandigheden waren slecht. Wonder boven wonder was het gezelschap tussen de buien door in Schaarsbergen aangekomen. Snel daarna begon het te sporen en bij het kasbezoek moesten we al vrij snel door de buien heen naar de woonkamer.

Er was veel werk voor ons bezoek verzet, een heuse barbecuetent stond klaar en terwijl de regen op het tentzeil kletterde werden er veel barbecueproducten bereid.

Het gezelschap binnen in de tent terwijl regen- en onweersgeweld de omgeving teisteren.

De kas van Mireille bevat een gemengde collectie. Er stonden vetplanten, cactussen, caudexplanten. Echt goed kon er niet naar gekeken worden, want er zaten dreigende stortbuien met onweer aan te komen. In de huiskamer werd over het aanstaande huwelijk van Len en Mireille gepraat, over de locatie van het huis. De vier katten kregen veel aandacht. Twee aanlopers die nogal schuw waren en twee gevestigde huiskatten. Len stal de show met zijn zoutgeweer, waarmee insecten kunnen worden neergeschoten. Een leuke avond, de gastheer en -dame hartelijk bedankt voor het luxueuze onthaal.

Ben Groen

